

המכללה האקדמית נתניה
בית הספר למשפטים
קורס בדיני עונשין – שנה א' (מסלול ערב)

המרצה: פרופ' עמנואל גרוס.

חומר עזר: כל חומר שהתלמיד יחפוץ בו.

משך הבחינה: 3 שעות. לא תינתן הארכה – יש לתכנן את הזמנים בהתאם.

הנחיות:

1. יש לענות על כל השאלות שלהלן.
2. יש לכתוב בקיצור ולעניין. מלל מיותר עשוי להפחית ציון. שימו לב היטב למגבלת המקום בכל אחת מהשאלות – חריגה לא תיבדק!
3. בססו את טענותיכם על סעיפי חוק ופסיקה רלוונטיים.
4. יש להתחיל כל תשובה בעמוד נפרד.

חלק ראשון (40 נקודות)

- אורך התשובה לא יעלה על 2 ½ עמודים.

במהלך שוד מזוין בסניף בנק בחיפה, השודד מאבד את עשתונותו ויורה לכל עבר בנשק אוטומטי. השודד בורח מן המקום כשהוא מותיר אחריו עשרות פצועים. דני, פקח בעיריית חיפה, נקלע למקום האירוע ומתחיל להגיש עזרה לפצועים. הוא מבחין ברוגן שעובר במקום ומתרחק ממקום האירוע. דני צועק לעברו שיזעיק אמבולנס ויבוא לסייע לו, אך רוגן, שנבהל ממראה הפצועים והדם, נמלט בריצת אמוק מהמקום. דני ממשיך לטפל בפצועים ובמיוחד באלכס שפציעתו נראתה החמורה ביותר אך האמבולנס מוזעק באיחור רב ואלכס נפטר כתוצאה מאיבוד דם, דבר שיכול היה להימנע אם האמבולנס היה מגיע תוך זמן קצר יותר. נגד רוגן מוגש כתב אישום בעבירות הבאות:

1. **סעיף 491 לחוק העונשין ולחילופין סעיפים 1+4 לחוק לא תעמוד על דם רעך** (המצורף למבחן).
2. **סעיף 304 לחוק העונשין לגבי מותו של אלכס.**

מה יהיה דינו של רוגן?

חלק שני (40 נקודות)

- אורך התשובה לא יעלה על 2 ½ עמודים.

שרה ידועה כבעלת מזג חם ונטייה להתקפות זעם. הדבר בא לידי ביטוי במיוחד בעת שהיא נוהגת ברכבה וכלפי נהגים אחרים. בשל נטייתה זו ומתוך ידיעתה כי בעת התפרצות זעם

היא עלולה להיות תוקפנית ולנהוג בצורה בלתי זהירה היא נושאת עמה כדורי וליום המסייעים לה להירגע. בד"כ בעת שהיא נסערת היא בולעת כדור אחד העוזר לה להירגע אך גורם לה לחוש בעייפות.

ערב אחד בעת שהיא נוסעת להנאתה מתנגש ברכבה רכב שנהגו לא עצר בתמרור עצור. היא יורדת מרכבה, רואה את הנזק שנגרם לדלת מכוניתה, מתנפלת בחמת זעם על הנהג ומכה אותו מכות נמרצות עד שהוא מאבד את הכרתו ומובהל לבית החולים.

מיד לאחר האירוע הדרמטי ובשל עצבנותה הרבה היא נוטלת הפעם שני כדורי וליום לפני שהיא ממשיכה בנסיעה. במהלך הנסיעה נופלת עליה בפתאומיות תרדמה והיא סוטה עם רכבה למסלול הנגדי ומתנגשת ברכב שנסע מולה. כתוצאה מההתנגשות נפצע קשה אורן שנהג ברכב שמולה. הוא הובהל לבית החולים ושם טיפל בו ד"ר דוליטל, אשר חבש כפפות משומשות, שכן הזעיקו אותו מניתוח. בלחץ האירועים הוא טיפל בו במהירות אך נגרם לאורן זיהום קשה והוא נפטר.

שרה עומדת לדין בעבירות לפי סעיף 333 לחוק העונשין (בגין הפגיעה בנהג שהתנגש ברכבה) וכן בעבירה לפי סעיף 298 לחוק העונשין בגין מותו של אורן.
מה יהיה דינה?

חלק שלישי (20 נקודות)

• אורך התשובה לא יעלה על עמוד אחד.

אמנון נעצר בחשד לביצוע שוד מזוין. בדיון להארכת מעצרו בבית המשפט, החליט בית המשפט כי אמנון ייעצר עד תום ההליכים נגדו. אמנון ביקש מהשופט להשתחרר ליום אחד ממעצרו לצורך השתתפות באירוע משפחתי והשופט מאשר לו להשתחרר ליום אחד במהלך תקופת מעצרו.

לאחר האירוע המשפחתי אמנון נעלם ואינו שב לבית המעצר. הוא נתפס באילת ומועמד לדין בגין עבירה על סעיף 257 לחוק העונשין.

מה יהיה דינו?

בהצלחה

חוק לא תעמוד על דם רעך, התשנ"ח-1998*

1. (א) חובה על אדם להושיט עזרה לאדם הנמצא לנגד עיניו, עקב אירוע פתאומי, בסכנה חמורה ומיידית לחייו, לשלמות גופו או לבריאותו, כאשר לאלידו להושיט את העזרה, מבלי להסתכן או לסכן את זולתו.
- (ב) המודיע לרשויות או המזעיק אדם אחר היכול להושיט את העזרה הנדרשת, יראוהו כמי שהושיט עזרה לענין חוק זה; בסעיף זה, "רשויות" - משטרת ישראל, מגן דוד אדום ושירות הכבאות.
2. (א) הוראות סעיף 5 לחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979¹, יחולו גם כאשר המזכה פעל מכוח חובתו על פי הוראות סעיף 1.
- (ב) בית המשפט רשאי לחייב את מי שגרם לסכנה שהניצול נקלע אליה, לרבות את הניצול עצמו אם גרם לסכנה זו, לשפות את מי שהושיט עזרה בהתאם לחובתו לפי הוראות סעיף 1 על ההוצאות והתשלומים הסבירים שהוציא.
3. בכפוף להוראות סעיף 2(א), אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין.
4. העובר על הוראות סעיף 1 לחוק זה, דינו - קנס.
5. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה.
6. תחילתו של חוק זה בתום 90 ימים מפרסומו.
- עזר ויצמן
נשיא המדינה
- בנימין נתניהו
ראש הממשלה
- דן תיכון
יושב ראש הכנסת
- צחי הנגבי
שר המשפטים
- שמירת דינים
עונשין
ביצוע
תחילה
- חובת הצלה
והושטת עזרה
- החזר הוצאות
והשלומי נזק

* נתקבל בכנסת ביום כ"ח בסיון התשנ"ח (22 ביוני 1998); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2398, מיום ד' בניסן התשנ"ה (4 באפריל 1995), עמ' 456.

¹ ס"ח התשל"ט עמ' 42.